

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

25 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte: Toma Nadejda,
judecători: Țurcan Anatolie și Cobzac Elena

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de Racu Andrei reprezentant prin procură a lui Curea Ștefan și Curea Florica, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 23 noiembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Ursu Dumitru XXXXX, născut la XXXXX, originar din s. XXXXX, r-nul XXXXX, domiciliat în mun. XXXXX, str. XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.05.2017 – 29.06.2017;

Instanța de apel: 22.08.2017 – 23.11.2017;

Instanța de recurs: 12.02.2018 – 25.04.2018;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Cahul, sediul central din 29 iunie 2017, în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, Ursu Dumitru a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 183 alin. (2) Cod penal și în baza acestei Legi i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

Conform art. 90 Cod penal executarea pedepsei stabilite inculpatului Ursu Dumitru a fost suspendată condiționat pe perioada de probațiune de 1 an.

Acțiunea civilă formulată de Curea Florica și Curea Ștefan privitor la repararea prejudiciului material și moral s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța de judecată în ordinea procedurii civile.

A fost ridicat sechestru de pe bunurile „XXXXX” SRL din motiv că acțiunea civilă urmează a fi examinată în ordinea procedurii civile.

S-a încasat de la Ursu Dumitru cheltuieli de judecată în mărime de 785 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut, că Ursu Dumitru, având calitatea de diriginte de șantier la SRL "XXXXX" cu sediul mun. Chișinău, str. XXXXX, nr. XXXXX, fiind o persoană care gestionează o organizație comercială și fiind responsabil pentru respectarea regulilor de tehnica securității și sănătății în muncă la SRL "XXXXX", ignorând prevederile art. 10 alin. (1) și alin. (2) lit. a), b), c), d) al Legii securității și sănătății în muncă, nr.186-XVI din 10 iulie 2008, pct.4 alin.(12) al Regulamentului privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 95 din 05 februarie 2009, pct.8 și 11 al Instrucțiunii nr. A 024 de securitate și sănătate în muncă a șefului de brigadă, dirigintelui de șantier, șefului de sector, aprobate prin Ordinul nr.5 din 02 februarie 2012 al directorului SRL "XXXXX", pct.1.10 al Hărții tehnologice la montarea conductoarelor colectoare de canalizare, aprobate prin Ordinul nr. 5 din 02 februarie 2012 al Directorului SRL "NCCM Grup" și pct.9.6 al Regulilor și normelor de construcție SNiP III-4-80, la 16 mai 2016, aproximativ la ora 11.00 a dat sarcină de muncă echipelor de muncitori, în componența căruia intra și Curea Sergiu, să continue lucrările de canalizare a porțiunii de drum, situată pe str. Tineretului din s. Roșu, r-nul Cahul, prin pozarea țevilor de canalizare în tranșele săpate, fără a luat în considerare că tranșeea săpată are solul nisipos și fără a instala planșete de protecție pentru evitarea surpării malurilor, în urma cărui fapt malurile tranșeei s-a surpat asupra lui Curea Sergiu, cauzându-i asfixia mecanică prin comprimarea toracelui și abdomenului cu greutate, hemoragii punctiforme în sclera ochilor, echimoză pe față din stânga, echimoză pe suprafața anterioară a hemitoracelui și umărului din stânga, fracturi ale coastelor 1,2,3,4,5,6,7 din dreapta și coastelor 1,2,3,4 din stânga, cu hemoragii roș-închise în țesuturile moi adiacente, fractura claviculei drepte, cu hemoragii moi adiacente, care au fost produse prin compresia cu obiect dur sau semidur, care se califică ca vătămare corporală gravă, periculoasă pentru viață, de la care Curea Sergiu a decedat.

Acțiunile lui Ursu Dumitru au fost calificate juridic în baza prevederilor art. 183 alin. (2) Cod penal, ca încălcarea de către o persoană care gestionează o organizație comercială, obștească sau altă organizație nestatală a tehnicii securității, dacă această încălcare a provocat din imprudență decesul unei persoane.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către Curea Ștefan și Curea Florica, prin care au solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Ulterior, la data de 05 octombrie 2017 Curea Ștefan și Curea Florica au depus apel suplimentar, prin care au solicitat admiterea apelului, suspendarea executării sentinței, casarea sentinței primei instanțe, în partea în care au fost respinse pretențiile părților vătămate și civile, inclusiv în partea anulării asigurării acțiunii și ridicării sechestrului, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 23 noiembrie 2017, a fost respins apelul declarat de către Curea Ștefan și Curea Florica, ca fiind depus tardiv, cu menținerea sentinței.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat, că potrivit materialelor dosarului se atestă că succesorul victimei Curea Ștefan nu a participat la examinarea cauzei penale a inculpatului Ursu Dumitru, însă au fost prezenți în ședința de judecată reprezentanții acestora, în baza procurii, Șeremet Vasile și Racu Andrei, cunoscând astfel mersul examinării cauzei penale, cât și data ședințelor de judecată.

La ședința de judecată din 15 iunie 2017, anterioară celei în cadrul căreia instanța de judecată a pronunțat sentința judecătorească, a fost prezent reprezentantul succesorului victimei Curea Ștefan, în baza procurii, Șeremet Vasile, care a fost înștiințat de instanța de judecată despre faptul că pronunțarea sentinței va avea loc la 29 iunie 2017, ora 12.00 (f. d. 80 - 81, vol. II).

Neprezentarea atât a reprezentanților succesorului victimei Curea Ștefan, Șeremet Vasile și Racu Andrei, cât și a succesorului victimei Curea Ștefan, nu poate fi reținută ca o circumstanță că participantul la proces nu a fost informat despre adoptarea sentinței.

Potrivit scrisorii de expediere, instanța de judecată a expediat în adresa lui Curea Ștefan copia de pe sentință la 14 iulie 2017 (f. d. 93, vol. II). Însă, succesorul victimei Curea Ștefan a depus apel împotriva sentinței primei instanțe, la 03 august 2017, conform ștampilei de intrare (f. d. 99, vol. II).

Astfel, instanța de apel a reținut că, deși reprezentantul succesorului victimei Șeremet Vasile a cunoscut despre ședința de judecată în care instanța de judecată urma să pronunțe sentința integrală, totuși nu s-au conformat termenului legal pentru a contesta hotărârea judecătorească, or, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale.

A notat instanța de apel că, reprezentantul succesorului victimei Șeremet Vasile, înștiințat legal despre data la care instanța va pronunța sentința judecătorească, cât și succesorul victimei Curea Ștefan, nu au întreprins careva măsuri pentru a se interesa de rezultatul examinării cauzei.

Termenul de apel este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă apelul a fost declarat după expirarea termenului el urmează a fi respins ca declarat peste termen, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

Instanța de apel a menționat că, în cererea de apel succesorul victimei Curea Ștefan și Curea Florica nu a solicitat repunerea în termen, nu a indicat motive întemeiate ce au determinat această întârziere și nu a invocat circumstanțe noi care ar da temei de repunere în termen a apelului declarat.

Referințele apelanților Curea Ștefan și Curea Florica în apel la prevederile art. 404 alin. (1) Cod de procedură penală, sunt neîntemeiate, așa cum aceștia au fost înștiințați despre aflarea prezentei cauze penale pe rolul instanței de judecată, cât și despre ședințele de judecată, la dosar fiind anexate avizul de

recepție a citației, iar neparticiparea lor personală în ședințele de judecată a fost acoperită de reprezentanții lor, în baza procurii, Șeremet Vasile și Racu Andrei, care *fiind prezenți în ședință* au cunoscut mersul dosarului, respectiv, instanța de apel presupune că și apelanții erau informați despre lucrările dosarului.

6. Împotriva deciziei instanței de apel, la 22 ianuarie 2018, declară recurs ordinar Racu Andrei reprezentant prin procură a lui Curea Ștefan și Curea Florica, prin care solicită casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului, neinvocând nici un temei de drept prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- instanța de apel a interpretat și aplicat eronat prevederile legale;

- sunt neclare și nefondate concluziile instanței de apel precum că, neprezentarea atât a reprezentanților succesoriului victimei Curea Ștefan, Șeremet Vasile și Racu Andrei, cât și a succesoriului victimei Curea Ștefan, nu poate fi reținută ca o circumstanță că participantul la proces nu a fost informat despre adoptarea sentinței;

- instanța de apel a menționat că potrivit scrisorii de expediere, instanța de judecată a expedit în adresa lui Curea Ștefan copia de pe sentință la 14 iulie 2017, or, scrisoarea de expediere, pe de o parte nu face dovada recepționării de către destinatar a sentinței și la ce dată a ajuns la aceasta, iar pe de altă parte instanța de apel putea introduce date eronate în cadrul acesteia. Totodată, la materialele dosarului nu există dovada de recepționare de către recurenți a sentinței anterior date la care a fost înaintat apel;

- instanța de apel eronat a făcut trimitere și a interpretat prevederile art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, pledând pentru declararea inadmisibilității acestuia, deoarece hotărârea atacată este legală și întemeiată și care cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Reieșind din conținutul recursului, recurentul invocă temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, indicând că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când hotărârea atacată nu

cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, considerând că instanța de apel incorect a ajuns la concluzia că apelul declarat de Curea Ștefan și Curea Florica a fost depus peste termen.

Examinând argumentele recursului declarat, Colegiul penal constată că decizia instanței de apel este întemeiată și legală, deoarece la adoptarea deciziei supuse recursului, instanța de apel a respectat normele legale prevăzute în art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează expres că termenul declarării apelului este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Instanța de recurs reține că, potrivit materialelor cauzei și anume potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 15 iunie 2017 (f. d. 79 – 81, vol. II), la care au participat procurorul Soltan Vasile, apărătorul inculpatului – Stănilă Elena, inculpatul Ursu Dumitru și reprezentantul succesorului părții vătămate Curea Ștefan, Șeremet Vasile, președintele ședinței a dispus pronunțarea sentinței pentru data de 29 iunie 2017 ora 12:00, însă la ședința dată au fost prezenți doar procurorul Soltan Vasile, apărătorul inculpatului – Stănilă Elena și inculpatul Ursu Dumitru (f. d. 82, vol. II), astfel sentința a fost pronunțată în lipsa succesorului părții vătămate Curea Ștefan și a reprezentanților acestuia – Șeremet Vasile și Racu Andrei, legal înștiințați.

La data de 03 august 2017, Curea Ștefan și Curea Florica au declarat apel nemotivat împotriva sentinței instanței de fond (f. d. 99 – 100, vol. II), iar apel motivat a fost depus la data de 05 octombrie 2017 (f. d. 127 – 129, vol. II).

La caz, Colegiul penal constată că termenul pentru a depune apel a început să curgă din data de 30 iunie 2017 și care a expirat la 17 iulie 2017, or, potrivit art. 319 alin. (2) Cod de procedură penală partea prezentă la un termen de judecată nu mai este citată pentru termenele ulterioare, chiar dacă va lipsi la vreunul dintre aceste termene, iar potrivit alin. (5) când judecata se desfășoară în continuare, părțile și ceilalți participanți la proces nu se mai citează.

Astfel, instanța de recurs consideră, că reprezentantul succesorului părții vătămate Curea Ștefan, Șeremet Vasile a fost înștiințat despre data pronunțării sentinței, însă nu s-a prezentat la ședința prestabilită. Totodată Colegiul penal menționează și faptul că, deși ședința din 15 iunie 2017 a fost amânată pentru o altă dată, instanța de judecată potrivit legislației în vigoare este exonerată de obligațiunea de a cita părțile pentru ulterioarele termene, prezumându-se că fiecare participant la proces este de bună credință și se va prezenta la fiecare ședință, mai mult ca atât, ședința a fost amânată anume pentru pronunțarea sentinței.

Reieșind din aceste prevederi legale, apelul declarat de către Curea Ștefan și Curea Florica, a fost declarat peste termen, iar instanța de apel a constatat cu certitudine că ultimii au omis termenul de declarare a apelului.

În consecință, Colegiul penal constată că instanța de apel corect a decis respingerea apelului declarat de către Curea Ștefan și Curea Florica ca fiind declarat peste termen, deoarece părțile care nu s-au prezentat la pronunțare, se consideră că au luat cunoștință de conținutul hotărârii motivate la data

pronunțării, mai mult ca atât ultimii au fost reprezentați în ședințele de judecată de către persoane împuternicite în acest sens.

Astfel, instanța de recurs reține că temeiurile invocate de recurent nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, de aceea recursul ordinar declarat de către Racu Andrei reprezentant prin procură a lui Curea Ștefan și Curea Florica, se declară inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de Racu Andrei reprezentant prin procură a lui Curea Ștefan și Curea Florica, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 23 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui **Ursu Dumitru XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **24 mai 2018**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena